

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefón szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ————— 8 kor.
Félévre ————— 4 „
Negyedévre ————— 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

**Ő Felsége IV-ik Károly
magyar király válasza
a státus üdvözlő sürgönyére.**

Nagyméltóságú

Gróf Majláth Gusztáv

v. b. t. t. erdélyi püspök úrnak

Gyulafehérvár.

Shönbrunn 11.12. Ő császári és apostoli királyi felsége az erdélyi római katolikus státusnak trónralépése alkalmából Nagyméltóságod által előterjesztett hódolatát élénk megelégedéssel méltóztatott fogadni s ezért, valamint az ezzel kapcsolatban kifejezett jókívánatokért legkegyelmesebben szíves köszönetét nyilvánítani méltóztatott.

Legfelsőbb parancsra:

Daruváry.

Az oláh kérdés.

Oláhország véres bukása aktuális teszi az erdélyi oláh kérdést is. A szomorú emlékeztető hadüzenet után siettek a vezető férfiak nyilatkozni és hazafias hűségükrol biztosítani az országot. Tudomásul vettük. A „felszabadító“ testvérek elől az oláh intelligenciának egy része elmenekült, másrésze ott maradt. Ezt is tudomásul vettük. Sőt azt is tudjuk, hogy a vezető emberek közül többet internáltak és sokat közülük nem ártatlanul. Az sem titok, hogy a hadikölcsönökből az erdélyi oláhbankok tökéik arányában még annyit sem jegyeztek, mint a magyar az az zsidó bankok. Az oláh vármegyék oláh főispánt kértek a kormánytól, a kérdés megoldását még nem ismerjük, de a kormány-elnök atyai gondoskodásának aligha lesz sürgősebb teendője a háború után, mint a mi jó román testvéreink vágyainak kielégítése, hogy az közmegeledést szüljön.

Igy hát nem egészen tárgyaltan az erdélyi oláh kérdés fölvetése.

Négy féle szempontot kell figyelembe vennünk e kérdésnél.

Ezek a szempontok a kulturális, gazdasági, társadalmi és vallási szempontok.

Az erdélyi oláhok kulturális szempontból jobb helyzetben vannak, mint oláhországi rokonaik. Igaz, hogy az oláhországiak többet lármaznak, külföldi tudományos köröknél többet kilincselnek, az erdélyi oláhok elnyomatásáról fájdalmas panaszkodat sírnak, de ha azt kérdezzük, hogy az oláhországiak köznépek hány százaléka tud írni és olvasni, akkor elhal a jajszó és még a régi Bukarestben is kénytelenek voltak bevallani, hogy az erdélyi oláhok nagyobb százaléka tud írni és olvasni, mint az oláhországiaké. Pedig itt is voltak mulasztások bőven. Mikor Vlaccics közoktatásiügyi miniszter 1500 állami iskola felállítását tervezte az oláh vidéken, lett olyan lárma, hogy egész Európa füle zugott bele. Sajnos a tervet akkor nem lehetett keresztül vinni, de még is annyi haszon volt belőle, hogy az erdélyi oláhok maguk siettek iskolákat építeni. Eddig rendben van a dolog. Csak az nincs rendben, hogy iskoláikban nem tanítottak mindenütt rendszeresen és sehol sem tanítottak magyarul.

Elismerjük, hogy vannak az oláhoknak kiváló elemi iskoláik, de igen sok van kevésbé alkalmas is, Igaz, hogy ebben a magyar állami és katolikus hitvallásos iskolák sem teljesen mintaszerűek, de az tény, hogy aránylag az oláh elemi iskolák

Alkalmi sorok.

Ködös nappal, éjjel
Menekszik a székely
Vissza hazájába . . .
Szomorú az útja,
Heteken át futja.
Nagy Magyarországot
Széltébe, hosszába!

Szárnyán a pelyhelynek
Útnak eregetnek,
Nem vár meleg étel . . .
Őszkor az oláhtól,
Most a tél havától
Sok lelketlen miatt
Nyomorog a székely!

Galambbúgos kapú,
Mint az arcon, a bú,
Festett kapufélla,
Mestelt házi szöglet
Fekete üszög lett . . .
Tótágas a kémény,
Hej fele se tréfa . . .

Az öregje gyászol,
Üres lett a jászol;
És az asszonynepe?
Múltak és a mának
Fekete rámában
Élete végéig
Legszomorúbb képe!

Hervadt lombú ággal,
Koplaó jószággal
Megoszlott a sorsa;
Didereg, a család,
Kenyereinek, ha lát,
Hónapon keresztül
A keresztjét hordja!

Szellős kocsí mélyén,
Szalmacsomó szélén,
Lótól lakott telken
Áll a csöppség zordul,
Fagytól könnye csordul,
S fogvacogva némán
Pityereg a lelkem . . .!

Apraja és nagyja
Ebek harmincadja,
Megmondhatja bárki;
Az Ég madarának;

Mostoha fiának
Hazatérő útján
Több becsület jár ki.

Ezeréven által
Küzdve veszes árral,
Talán az a bünöd,
Hogy világbün miatt
Egyre fogy a fiad
És vérzik a fronton:
Megadással tőröd?

Jöszte csak idáig,
Szolnok városáig,
Találsz emberséget . . .
Ha nem is kaláccsal,
Kenyérral, tanáccsal
Szívünk melegével
Haza küldünk téged . . .

Mert tönkre van téve,
Mint a csépelte kéve,
Csaba nemzedéke . . .
Búsán nézek rája,
Fia, unokája
Hetedzig sinyli
Pusztul . . . vége . . . vége . . .!

Embery Árpád.

Oberbauer A. Utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebb egyházi szerek ruhák,
zászlók, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

nagyobb számmal szerepelnek a kevésbé alkalmasok között, mint az állami, vagy katolikus hittvallásos iskolák. Sok helyen pl. van szép iskolaépület, de a hadbavonult tanítót nem helyettesíti senki. Ez nem helyes állapot. Még rosszabb ennél az, hogy az oláh elemi iskolákban sehol sem tanítanak magyarul. Pedig higgyék el mindannyian, akiket illet, elkezdve a legfőbb tanhatóságtól a legegyszerűbb falusi tanítóig, hogy aznap teszik a legrosszabb szolgálót népüknek, amivel legnagyobb hasznára akarnak neki lenni. Azt akarják az Urak, hogy népük megmaradjon oláhnak és ezért óvják őt a magyar nyelv megtanulásától. Nem veszik észre, hogy ezzel az eljárással csak kisebbitik népüknek kulturális értékét, rajta marad népükön a „buta oláh” elnevezés és maga a nép fogja szégyelni leginkább, hogy oly keveset, hogy semmit sem tud.

De nem csak morális szempontból ártanak sokat a népek, hanem gazdasági szempontból is mérhetetlen kárt okoznak neki. Bármilyen is legyen az Önök lelki aspirációja, azt az egyet be kell látnia minden oláh férfinak, hogy a nagy Oláhország álma legalább is újabb ezer esztendőre el van temetve. Annyi idő alatt pedig Erdélyben csak magyar nyelv tudásával, ismeretével kaphat bárki is állami tisztséget. És az állam mindig több és több embernek ad ma állást, biztos kenyeret és tisztességes nyugdíjat, tehát az oláh urak saját népüket zárják el a megélhetés tisztességes útjai elől, amikor a magyar nyelv tanulását neki lehetetlenné teszik.

Ha azt a kárt, amit így okoznak az oláh intelligens urak az oláh népek pénzértékben kitudnók számítani és az oláh nép szeméi elé tudnók állítani, akkor maga a nép kövezné meg azokat a vezetőket, kiket eddig legnagyobb jövedelmek tartott.

Különbön is a vezetőférfiak minék köszönhetik, hogy népük bizalmával annyira vissza tudnak élni? Ügyességük és tehetségük mellett legfőképpen annak, hogy maguk megtanultak magyarul. Hát, ha annyira szívükön viselik népük boldogulását, miért nem tanítják népüket magyarul is?!

„Unitus” vallás — non sens!

Egy aradi papkereskedésben járva egy képes levelezőlapra esett tekintetem, mely a helybeli gör. kath. templomot ábrázolta „unitárius templom” felirással. A lapot megvettem s becsatolva folyamodtam a város tanácsához, kérve ezen sérelmes tévedés-terjesztés megakadályozását. Feljelentésem alapján a városi tanács el is rendelte a kérdéses lev. lapok feliratának helyesbítését, vagy pedig azok elárúsításának beszüntetését.

Könnyű kitalálni, hogy ezen — ránk gör. katolikusokra nézve kellemetlen — tévedésre mi adott alapot? Semmi egyéb, mint a gör. katolikusoknak nem hivatalos, de közhasználatú „unitus” (románul: unitát) elnevezése, mely hangzásánál fogva könnyen összetéveszthető az unitárius vallással.

Az „unitus” és görög „egyestül”féle kifejezések gyártása és előszeretettel való használata a románság túlzó és tudatlan elemének azon észszerűtlen ellenszenvén

és bizulisan alapul, melyet a „katolikus” szóval szemben érez, miért is vonatkozik magát hivatalos nevével görög katolikusnak nevezni, elég okatlanul attól tartva, hogy aki „katolikus”-t hall, az már magyarrá, vagy németre gondol, de románra nem.

Az ily eljárásnak míg módfelett ragszokodnak románságuk látszatához, addig a sokkal fontosabb és örökéletbevágóbb kincsüket: katolikuságukat megtagadni, rejtegetni is készek s azt mintegy szégyenlik megvallani.

A legtöbb gyóntató fel szokta tenni hívéhez ezen igen fontos kérdést, hogy „nem szégyelte e magát katolikus hite miatt?”

Vajjon mit felelhetnek erre az „unitusok”, akik nem akarnak gör. katolikusok lenni? Vajjon nem félnek e ezek az Úr Jézus evangéliumi ígértétől? nem gondolják e ezek meg, hogy aki szégyeli az Úr Jézust s az ő beszédeit (a katolikus állapotot és tanítást) az emberek előtt, azt Ő is szégyelni fogja midőn elfövend a saját dicsőségében s Atyjában és a szt. Annyalokéban? (Lukács IX. 26.)

Mi gör. katolikusok valljuk meg mindenkor büszkén, hogy az Úr Jézus alapította igaz katolikus Anyaszentegyházunk gyermekei vagyunk, mélyen tisztelt kedves Olvasóim pedig kegyeskedjenek nekünk s egyúttal az egész katolicizmusnak azon szívességet megtenni, hogy soha se nevezzenek minket másként, mint igazi, becsületes nevünkön görög (szertartású) katolikusoknak, sőt társaságban, beszélgetésben s mindenütt, hol „unitus”-t, vagy más eifélt hallanak emlegetni gör. kath. helyett, a lehetőség szerint korrigálják azt, tanítsanak, világosítsanak fel minden tévedőt és tévesztőt e téren is s ez is felér a napjainkban sokat emlegetett és ajánlott „világi apostolkodás” egy érdemével.

De „unitis” qui non sunt, — neque mentio fiat.

Paris Lajos.

A görög naptárügy megoldást sürget!

Egy régebbi (aug. 5-iki) számunknak vezércikkében tüzetesen fejtegettük, hogy mily okok teszik szükségessé a ruthén-magyar gör. kath. naptárregyesítés kiterjesztését az összes hazai magyar és ruthén ajkú gör. katolikusokra, azokra is, kik az egyesítést elfogadott munkácsi-, eperjesi és hajdudorogi egyházmegyéken kívül, illetőleg a románlakta Erdélyben és alföldi részekben szóródottan élnek.

Most, a karácsonyi szent ünnepek rohamos közeledtével egyre jobban kiéleződik a kérdés, hogy mi lesz hát az Erdélyben és a marosmentén is nagy tömegekben élő magyar és ruthén gör. katolikusok ünnepével, kik feltétlenül azokkal akarnak ünnepelni, kiközben vérségi kötelék fűzi őket s kik különben sem, ezen mai időkben pedig kétszeresen nem hajlandók kameleoni játékokat űzni és a környezet kedvéért magyar voltaként megtagadva oláhok lenni, sem vallási, sem egyéb téren.

Amily gyorsasággal közeledik a karácsony, a színvallás időpontja, oly mér-

tékben nő az elkeseredettség s izzik a hangulat ezen oláh békóka vert gör. kath. magyarság körében annak láttán, hogy az idő mulik, de semmi sem történik ezen igazán szánalomra méltó helyzetű görög szertartású magyarság érdekében.

Annyi bizonyos, hogy az oláh ünnepek teljes bojkottálására készül a magyarság. Templomba menni, munkájától tartózkodni nem akar az oláh karácsonyon. Sőt arra készül a magyarság, hogy iskolás gyermekeit sem engedje templomba, hanem iskolai előadásra küldi az oláh ünnepeken s minden téren demonstrálni fog a mellett, hogy továbbra semmi köze sincs az oláh karácsonyhoz.

Mindenképen itt volna már az ideje, hogy hivatalos formában is megtörténjen a ruthén-magyar gör. katolikuság kiszabadítása az oláh gyámokdász alól s viruljon és fejlődjen békében a hazai román gör. kath. egyház is, de adassék meg a magyaroknak, hogy ők is megkapják mindazt, ami megilleti őket.

Tudvalevőleg a balázsfalvi román úniótól teljesen különállóság egyesültek a hazai ruthének. Így a tradíció is tiltakozik utóbbiaknak a román szokások alá vonása s önálló jogaik megsértése ellen, következő zéskép most, midőn a naptárkérdés elválasztja a hazai hivatalos ruthénséget és románságot egymástól, — nem szabad a ruthén-magyarságra sehol sem oláh naptárt és ünnepeket ráerőszakolni.*

A szétszört és felvidéki központjaitól távolra vetődött gör. kath. magyarság összetartását élesíteni s magyarságát az eloláhosodástól megvédeni szent kötelessége a görög szertartás arra hivatott vezérembereinek. Ezért jobbajainknak e célra egyesületet kellene alakítani, saját berendezni, elszórt magyar hittestvéreinket öntudatgerjesztő szellemi táplálékkal éltetni s esetleg gondoskodni oly papokról, kik néha meglátogassák s lelkiekben részesítsék a román vidékek tömegesebb gör. kath. magyarságát.

Paris Lajos.

* Értjük a cikkíró buzgalmát, de úgy látjuk, hogy buzgalmában túllő a célon. Az egyházi hatóságok lassan morogznak, de a híveknek teljesen szabadságában áll a latin ritus ünnepeit tartani. Az egyházi törvény sem kötelez senkit arra, hogy egy évben két karácsonyt ünnepeljen. Ünnepelejenek tehát velünk, járjanak a mi templomainkba, gyónjanak és áldozzanak nálunk, aztán mellékes, hogy hivatalosan minék írják őket.
Szerkesztő.

H I R E K.

— **Püspök urunk** hétfőn, december 11-én, (csodálatosképen vonatkozás nélkül) hazaérkezett. Bécsi tartózkodását felhasználta arra, hogy a jézustársasági atyák kalksburgi intézetében 8 napos lelkigyakorlatot végezzen, a schönbrunni kastélyban boldogult királyunkért annak lakosztályában az engesztelő szentáldozatot bemutatva, a királyi család tagjainál az erdélyi egyházmegye részvétét tolmácsolja s IV. Károly király Ófelségét trónralépése alkalmából Erdély papsága és hívei nevében is üdvözölje. Kolozsvárt Immaculata ünnepén az ifjúság közös szentáldozása alkalmából lelkesítő beszédet intézett hozzájuk, résztvett a Marianum új internatu-

sának felavatásán, ünnepén és az egyetlen gyászünnepején, melyen Dr. Lukács Adolf rector és Dr. Szádeczky Lajos tanár szép beszédben méltatták boldogult királyunk hosszú uralkodásának a nemzeti kulturát érdeklő mozzanatait. A státus ügyeinek intézése után fennmaradt idejét a Klinika betegjeinek látogatására fordította s a temető kápolnájában felravatolozott Dr. Mály István, orvosaink Nestora, halhatatlan lelkeért imádkozott.

— **Az igazgatótanács** december 6-án Kolozsvárt tartott ülést, melyen a püspök kegyeletes szavakkal adózott apostoli királyunk emlékének. A beszédet, melynek kivonatát a napilapok is közölték az igazgatótanács tagjai állva hallgatták végig s miután a státus részvétét a királyi család tagjai előtt a püspök Bécsben személyesen tolmácsolta, az igazgatótanács pedig táviratban kifejezte: Szentkereszty Zsigmond báró alelnök indúványára IV. Károly király Öfelségéhez trónralépése alkalmából hódoló táviratot intézett, amelyre leérkezett választ lapunk vezető helyén közöljük. Az ülésen elhatározták, hogy rendkívül nehéz és terhes közlekedési állapotok miatt, s hogy a menekülők hazatérése emiatt se szenvedjen halasztást, a karácsonyi szünet alatt a tanulók együtt maradjanak és csak az üléseken szüneteljen az előadás. Továbbá elrendelték, hogy december 30-án, mint a koronázás napján, az ifjúság résztvegyen az ünnepélyes hálaadó istentiszteleten, utána pedig megfelelő iskolai ünnepély keretében méltassák a koronázás hazaias, vallásos és közjogi jelentőségét. Végül elhatározták, hogy amennyiben a hadihelyzet és az azzal kapcsolatos katonai intézkedések azt megengedik, középiskoláink a második félévben a következő sorrendben nyiljanak meg: 1. Székelyudvarhely, 2. Brassó, 3. Csíkszereda, 4. Kézdivásárhely. A csíksomlyói tanítóképző intézetet a csíkszeredai főgimnáziummal egyidejűleg fogná megkezdeni működését. A legközelebbi ülés február 14-én lesz. A Státusgyűlés ez idén a hadiállapot miatt beállott felülmúlhatatlan nehézségek miatt nem lesz megtartható.

— **Személyi hírek.** V a r g a János volt szebeni segédlelkész, ki a háború kezdete óta tábori lelkészi szolgálatot teljesített, püspöki levéltáros és udvari káplán lett. A rokonszenves fiatal papot új állomás helyén szívből üdvözljük.

— **Szentóraajtatosság.** volt dec. hó 3-án vasárnap a zárdatemplomban a szent beszédet az igazgató tartotta. Beszélt az egyházi újról, az adventről, erre a határkörre ráirta az egyház a mulandóság gondolatát; a mulandóságot érezzük magunkban s látjuk különösen most mindenütt. Nem élet ez a mostani, mikor egy marék lisztért, sóért olyan nagy a tülekedés... ez valami átmeneti egy új, valódi életbe. Kell tehát oly értékeket szereznünk, miket elvihetünk magunkkal; ez értékek beszerezhetők a gyóntató székelnél, az oltárnál — bár ott volna olyan nagy tolongás! Öltünk magunkra az Úr Jézust. A szentórát a házárért, küzdő sebesült, elhunyt hőseinkért végeztük. A zárda énekára gyönyörű énekével belenyult a lelkebe. Az ájtatosságon résztvevő a cselédotthon is s nagy számú ájtatos hívő. Az ájtatosság esti 6 órakor végződött.

— **Halálozás.** Dr. Gy á r f á s Tihámér, az erdélyi státus brassói főgimnáziumának tanára, a kiváló archeológus, aki a meneküléskor már betegen érkezett meg növérehez Besztercebányára, ott meghalt. Az elhalt tanár egyike volt tanáraink legrokonzenvesebb tagjainak. Szorgalmas kutatásai, munkája mindenütt nagy tiszteletet biztosított neki. Több műve jelent meg a könyvpiacra sőt a „brassói ötvös művészet történetének megírásával országos nevet szerzett magának. Ő adta ki a „Batt-hyaneum“ című folyóiratnak két első kötetét is, melyekben tudásának és szorgalmának legszebb kincseit halmozta fel. Őszinte megilletődéssel kérjük a Mindenható, hogy hűségese szolgálójának fáradozásait jutalmazza az örök élettel.

— **A király képe.** A hadsegélyező hivatal rövid időn belül forgalomba fojta hozni Ő felsége IV. Károly király művészi kivitelű arcképét. A kép többféle kivitelben fog rendelkezésre állani. Épen azért a hadsegélyező hivatal felkéri mindazon intézetek, iskolák, társulatok, egyesületek stb. igazgatóit, valamint a magáncsaládokat is, hogy az új uralkodó képét csakis a Hadsegélyező hivatal utján szerezzék be. Hármast célt szolgálnak ezzel. Először művészileg is értékes művet kapnak, másodsor a tisztajövedelmet hadsegélyező célokra fordítják és harmadszor az üzérkedésnek is gátat vetnek. A hadsegélyező hivatal címe: Hadsegélyező Hivatal Budapest — Képviselőház.

— **A menekült papság segélyezése.** Nov. 25-iki számunkban közöltük, hogy a menekült papság segélyezése nov. 1-től kezdve 1917. május 1-ig állandó lesz. Mivel az a lapszámunk igen sok érdekelt paptársunk kezébe el nem juthatott, a legtöbbben uton voltak, uton hazafelé vagy valahol a vasuti állomásokon áldották a közlekedés zavartalanságát — azért megismételjük az akkori híradást egyben jelezve, hogy minden pap, azok is, akik már hazatértek jelentse be tartózkodási helyét, hogy a segélyek szét küldése megkezdhető legyen.

— **Az erdélyiek jó pásztor.** A fehérmegeyi Erdő közli: Dr. B a l á z s András torjai főesperes, most kinevezett Gyulafehérvári kanonok, megyéspüspöke megbízásából bejárja azon községeket, hol erdélyi menekültek vannak elhelyezve, hogy őket megpróbáltatásukban vigasztalja, nekik megyéspüspökük áldását átadja. Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepén Nagyerkátán járt s szép prédikációban részsette, maga köré gyűjtötte őket s meghallgatta kérelmüket.

— **Alsófehér és Hunyad megyék méhéseinek figyelmébe!** Az oláh betörés következtében elpusztult méhészek helyreállítása érdekében a földmivelügyi miniszter megbizottja lapunk utján a kérelem fordul Alsófehér és Hunyad megyék méhéseire, hogy sziveskedjenek a következő kérdésekre felelni: 1) Kinek van eladó méhcsaládja? 2) mennyi, kaptárban vagy kasban és milyen árért? A román betörés következtében károsult nevei, a károsodás mérve: személyenkint hány család és miben kaptár vagy kasban volt-e; a károsodás pénzértékben kifejezve. Ki akar felhagyni a méhtenyésztéssel? Ki akarja tovább folytatni illetve újra kezdeni? A fe-

leleteket a Közművelődés szerkesztőségébe, vagy pedig Berauer Béla miniszteri szakmegbizott úrnak Gyulafehérvár, Hunyadi-tér 9. sz. címre kérjük. A plebános és tanító úrakat felkérjük, hogy a községükben fennálló méhészeket erre a hirdetésre figyelmeztetni sziveskedjenek. Lapunk készsége ad felvilágosítást méhészeti ügyekben bárkinek, azonban levélbeli válaszokra a postabélyeget is kérjük mellékelni.

— **A nagyváradi püspök és a káptalan jótékonyasága.** Gróf Széchenyi Miklós v. b. t. t. megyéspüspök a magyar Vörös Kereszt Egyesület javára ujabban ismét 10,000 koronát, az erdélyi menekült papok részére szintén 10,000 koronát adományozott. — A nagyváradi I. sz. káptalan javancsak az erdélyi menekült papság javára 8000 koronát adományozott.

— **Megjelent** a „Katholikus intézmények és egyesületek című tára.“ A 900 oldalas vaskos mű ára 10 korona. Megrendelhető a pénz előzetes beküldésével az Országos Katholikus Szövetségnél, Budapest, IV., Ferenciek-tere 7., III. lépcső, I. emelet 8. A főtisztelendő lelkészkezdő papság és a katolikus egyesületek 5 korona 70 fillér beküldése ellenében kapják. (a 70 fillért postaköltség fejében kérjük).

IRODALOM.

Az Élet szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) december 10-i száma következő tartalommal jelent meg: Temetés után. Persián Ádám. — Tavasz az őszben. (Elbeszélés.) Péczely József. — Az ügyetlen (Regény.) Pásztor József. — Kis-Ázsián át a legtovább harcterek felé Gróf Vay Péter. — A Sumiák. (Elbeszélés.) Blaskó Mária. — Kultúra. — Hétről-hétre. — Glosszák. — Szerkesztői üzenetek. A kitünő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest I., Fehérvary-út 15. szám. Előfizetési ára félévre 10 korona. Mutatványszámot készségel küld a kiadóhivatal.

Mária-Kongregáció hitbuzgalmi képes folyóirat. (Szerkesztőség és kiadóhivatal, Budapest, VIII., Horánszky-utca 20.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal: I. Ferenc József. Bangha Béla S. J. — Adventi látomás. (Vers.) Novák János. — Közös kongregációi ünnepély és prizes-értekezlet Budapesten. — Szeplőtelen fogantatás. — Mária szépsége. Bíró Ferenc S. J. — A katolikus Egyház tana a boldogságos Szűzről. 3. Csefalvay Nándor S. J. — A Mária-kongregáció és a Jézus Szive-tisztelet. Strecke Ernő. — Kérdés a kongregációk életéből. A nagy idők obe-liszkje. (Vers.) Leurisin Lajos. — Havi pártfogók: Sz. Ambrus püspök, egyháztanító. L. J. — Béke temploma. (Vers.) Mentess Mihály. — A kongregáció és az ifjúság védelme. S. J. — Kongregációi élet: Mátai Walterskirchen Anna. Samassa Déry Annie. — Kongregációk az Alföldön. Bangha Béla S. J. — Idegenből azoknak, akik otthon vannak. — Ifjúsági hírek. — Leányifjúság. — Levelek egy leány-kongreganistához. Laci bácsi.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

A főtisztelendő papság becses figyelmébe ajánlja raktárát következő nyomtatványok- és cikkekben:

Januári Relációk.

- I. sz. Reláció Apographa et tabellaris conspectus Matricularum. rsz. 365.
 II. sz. Reláció: Kegyescelű adományok. rsz. 366.
 II. sz. Reláció: U. ez. esp. részére. rsz. 367.
 III. sz. Reláció. Az elmúlt évben tett új alapítványokról rsz. 368.
 IV. sz. Reláció. Az elmúlt évben szerzett új ingatlanokról. rsz. 369.

Februári Relációk:

- V. Reláció. Ehez tartoznak:
 1. Pénztári napló, küli, rsz. 370, ive 6f. ugyanaz beliv, rsz. 370b. ive 6f.
 2. Rovatos kimutatás az egyház jövedelmező alaptökeiről kül- és beliv rsz. 371 k. és 371 b. ive 8f.
 3. Lettár, kül- és beliv rsz. 372, 372b. 8f.
 4. Kimutatás az év végén vagyoni állapotról kül- és beliv rsz. 374-b. 10f.
 VI. Reláció. Nyugdíjalap, kisegítőalap részére szóló beíratások, rsz. 375 6f. (Csak esperesek részére.)

Márciusban Reláció nincsen előírva.

Áprilisi Reláció.

- VII. Reláció. Papi húsvéti lelkigyakorlatokról szóló jelentés, rsz. 376. 6f. (Csak esperesek részére.)

Májusban Reláció nincsen előírva.

Juniusi Relációk.

- VIII. Reláció: Első áldozásról s a húsvéti időben végzett gyónásokról szóló kimutatás. rsz. 377.
 VIII. Reláció: (U. e. esp. részére, rsz. 378.)
 IX. Reláció: Tavaszi koronagyűlés jegyzőkönyve. rsz. 379.
 (Csak esperesek részére.)

Juliusi Relációk.

- X. Reláció: Iskol. szülő jelentés, rsz. 380.
 X. Reláció (B. I.): Fiúgyerm. isk. kimut. Esperesek részére rsz. 408.
 X. Reláció (B. II.) Leánygyerm. isk. kimut. Esp. r. rsz. 409.
 XI. Reláció: Hitoktat. szülő jel. rsz. 381.
 XI. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 382.

Augusztusi Reláció.

- XII. Reláció: Kath. egyesületekről szóló jelentés, rsz. 383.
 XII. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 384.

Szeptemberi Reláció.

- XIII. Reláció: Plebániái schematismusi adatok. rsz. 385.
 XIV. Reláció: Szerzetesházak schem. adatok. (Csak házfőnökök r. rsz. 386.)

Novemberi Reláció.

- XV. Reláció: Őszi koronagyűlés jzkv. Csak esperesek r. rsz. 387.

Decemberi Reláció.

- XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388.)
 Minden egyes Reláció nyomtatvány ára rendes viszonyok között 6 fillér, most azonban, a papír, nyersanyag és munka-

bér emelése folytán 8 fillerre kellett emelniük.

Külföldi egyházi nyomtatványok:

Matricula Baptisatorum. Bel és külv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confirmandi. rsz. 390

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatorum. rsz. 394.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrimonia. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötötték anyakönyve. rsz. 397.

Ügyviteli napló. 1 old. 10 tétel.) rsz. 398.

Fentti nyomtatványoknak ive 12 fillér.

Extractum Baptisat. drb. 6 fill. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 6 fill. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 6 fill. rsz. 402.

Bérmálási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hirdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tökérről.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

Háziáldás, a ház és családnak Jakab apostol szerint való lelki megáldás. 38×51 cm. nagyságú tablau, a Földal-

mas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Színezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsétnyomó rézből, 4—6 kor.

Kaphatók: a Püsp. Lyc. Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

Megjelent!	Megjelent!
Háború az Argonnekben	A meghorant és felszabotított Erdély
írta Kellermann Bernád.	írta Pillisi Bajos.
„Az Alagut” világhírű szerzőjének meg- rázó érdekességu könyve ez, mely az egész világháború legnehezebb és leg- borzalmasabb harcainak leírását nyújtja.	A népszerű haditudosító a román háború kezdeté óta járta Erdély hartereit és pá- ratlan érdekességu fejezetekben írja le ezen hadjáratot.
Ára 3 korona.	Ára 4 kor.
Megrendelhető: a Püsp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.	

Fényképészeti cikkek!
gyári árban kaphatók!
Schäser Ferencz
o könyvkereskedésében Gyulafehérvárt. o

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövödéje

WIEN, Alapított 1838. **GYÁR:**
VI., Webgasse 43. 600 alkalmazott. Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek

minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árban történik

Miseruhák javítása elvállaltatik. Költségajánlat díjmentes.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)
egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-utca 9. sz.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, papi civil öltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák pluvialék velumok, baldachinmok minisztráns ruhák zászlók. Iobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készíttetnek.

Nem kell sem Budapestre sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti vagy bécsi céggel úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen!

Személyesen is megjelenek.

A szerkesztésért felelős: Péter Antal.

Nyomatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvárt.